

ORDONNANTIE UIT 1572 EN 1601 MET EEN VERBOD OP DIVERSE BEZIGHEDEN

Historisch Archief Gemeente Noordwijk, inventarisnummer 5.
Transcriptie en bewerking door Herman Schelvis.
Dit document is een kopie geschreven midden 18e eeuw en bestaat uit 3 folio's.

Cornelis de Witte Baillju tot Noortwijk en Noortigerhout met sijn aanclieven doet gebieden soo wie, gequest, gewont wert ofte eenige leedebreekingen ofte lid uijtter leeden gedaan, geset ofte geslaagen waart deur een anderen sijn toedoen ofte gefortseert wardt, dat den selven dien sulxs gewond, gequest ofte eenige leedbreekinge ofte forseeringe aangedaan wardt, dat hij hem sal laten besien, bij den Balju ofte Baeliuw Bode, ofte anders bij den Schout aldaar, die gehouden sullen sijn goede ijcken te houden, ende keuren, metten eersten in handen van den Baillju sijnen subsituit ofte Bode. Presentie van twee welgebooren mannen binnen den tijd van XXIIII uren, naar dat hij die quetsuure ofte leedebreekinge gekregen heeft.

Ende dat soo verre die gewonden comen mag, ende indien hij niet comen mag, so sal den Officier ofte sijn dienaar van sijnen't wegen daar toe geroepen sijnde van den patient, met hem brengen twee welgeboore mannen met den surgijn ende sal't selfde dan staan tot seggen van den surgijn en den welgeboore mannen. Ende dat op een boete van tien s'Heeren ponden.

Dat niemand een balslaan, nogte een cloot schieten en sal mag binnen den dorpen van Noortwijk, ende dat op een boete van drie s'Heeren ponden.

Dat niemant in der tuijnen, hoven, en boomgaarden, comen ofte climmem mag 't sij over hijningen, muuren, ofte eenigzints over slooten ofte gragten, nog ook in den doelen, nog dat niemand sijn vullis, vuijlwater, ofte eenig onreijn inden voors. doelen ofte in den doelheijningh gieten ofte

storten sal ofte doen doen, nog dat niemand hem en vervordere sal in der luijden koren, bonen, nog te erwten

folio 2

komen buijten consent van den eigenaar. Nog dat hem niemand vervordere den bal te slaan over der luijder koren, ende dat al op een boete van drie s'Heeren ponden. Ende ingevalle dat men daar inne bevind benertig? te sijn eenige kinderen boven haar XV jaren oud zijnde, die boeten sal men aan de ouders verhalen.

Voorts en sal niemand onderwinden op Sondagen ende ander Heilige dagen van de Heilige Kerk

geordonneert te viere als die vier Hoogteijden mitten Heilige dagen daar aan volgende, ende alle vrouwen dagen ende apostel dagen te drinken, Kaatsen, ofte Speelen, onder die soumisse? in eenige herberge ende dat op boete naar innehouden den Placate van Con(inklijke) Maj(estijt)

Dat niemand en sal toepaan, off melkpaden, maken deur andere luijden landen buijten consent van den eigenaar ende dat op een boete van drie s'Heeren ponden, off ten ware dat men daar toe geregtigt ware.

Item soo wie den Baillju met regt voor sijn vierschaare beklagen heeft van zeeluijden ofte andere luijden die over zee en sand varen willen die selven sullen schuldig sijn oorlof te te bidden, ende die plaatse noemen daar sij luijden reisen sulle ende 't selfde doen te boek teikene bij den bailliu klerk, om sijn behoorlijk sallaris ende die 't selfde niet en doet sulcx verhaalt staat, die sal den baillju bij continuatie mogen verwinnen.

folio 3

Deese voorgaande articulen zijnde bij welgebooren mannen vonnisse eendragtlijken ge
approbeert ende geconventeert, so sal den Baillju voors. kerkgeboden laten doen in sijnde
jurisdictie.

Actum den XVIIen Aprillis anno XVC tweeenseventig. Welgeboren mannen.

Den Schout ende geswoorens van de Heerlijkheit van Noortwijk gemerkt hebbende 't groot
Perijkel van Brand dat er geschapen staat te ontstaan van de meenigvuldige, vullis, stroo,
heete asch, ende andere materie, die dagelijks hoe langer hoe meer gebrogt, geworpen, ende
gegooten werden agter de groote putte op't oude marctvelt alhier binnen den dorpe van
Noortwijk.

Ende willen het selve preevenieren ende voorcoomen, ende so veel doenlijk is verhinderen,
hebben geboden en geordonneert gebieden en ordonneeren bij desen dat hem niemant van
de ingezetenen van de voorz. Heerlijkheit van nu voortaan en vervordere te brengen te
werpen ofte gieten ter plaatse van't oude marctvelt voorz. ofte daar omtrent in eenige
manieren op de boete van twee enveertig schellingen te verbeuren bij den geenen die van den
Schout ofte sijnen bode bevonden ende bekeurt sullen worden, sulxe gedaan te hebben.
Ende dat de ouderen voor haare kinderen sullen moeten betalen. Actum den XXIIIen januarij
anno XVIC ende een.

Lager stond ter ordonnantie van den Schout ende geswoorens voorz. bij mij was getekent

C. Wolphert secretaris

1601.

-//-